

SOLIDAGRO

Jaaroverzicht 2021

PB-PP | B-00043
BELGIE(N)-BELGIQUE

SOLIDAGRO
Oogst samen met boeren in het Zuiden

Voorwoord

Beste partner en sympathisant,

We leven in onzekere tijden. De oorlog in Oekraïne gooit olie op het brandende vuur van de coronacrisis. De inflatie van voedsel- en energiekosten zorgt dat mensen in armoede disproportioneel harder getroffen worden. De voedselprijzen in West-Afrika zijn de afgelopen vijf jaar al met 30 procent gestegen door droogte, overstromingen, conflicten en de economische gevolgen van de coronapandemie. Door de oorlog in Oekraïne – die tijdens het schrijven van dit voorwoord in april 2022 volop woedt – kunnen de voedselprijzen wereldwijd met nog eens 20 procent toenemen, zegt de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties.

Ook in deze moeilijke tijden blijven Solidagro en haar partners ervan overtuigd dat agro-ecologie een duurzame oplossing is voor een veerkrachtig voedselsysteem. We pleiten voor een voedselproductie die minder afhankelijk is van externe middelen zoals pesticiden en dure kunstmeststoffen. Voor een voedselsysteem dat minder export-georiënteerd is en minder afhankelijk van import. Agro-ecologie remt de klimaatverandering af en beperkt de (dure) gevolgen ervan.

In de tweede jaarhelft van 2021 werkte Solidagro, samen met de organisaties FIAN Belgium, Quinoa en Viva Salud, aan een nieuw vijfjarenplan voor de periode tot en met 2026. Het harde werk werd onlangs bekroond met een goedkeuring door DGD, onze belangrijkste subsidiërende overheidsdienst. Via het gemeenschappelijke programma steunen we de strijd van de sociale bewegingen in België en in onze partnerlanden Senegal, Mali, Burkina Faso, Bolivia, de Filipijnen en (nieuw vanaf 2022!) ook in Palestina. We zetten in op politieke, ecologische, economische en sociale alternatieven die daadwerkelijk in dienst staan van de bevolking, in tegenstelling tot het neoliberale kapitalistische beleid. We gaan in tegen praktijken die de mensenrechten ondermijnen en de planeet en haar hulpbronnen uitbuiten.

In juni 2021 gaf Bart Meylemans de voorzittersfakkel aan mij door. Bedankt Bart voor de jarenlange steun voor Solidagro, eerst als coördinator en later als bestuurslid en voorzitter. Tevens een warm dankjewel aan iedereen die het voorbije jaar zijn steentje bijdroeg aan onze werking. Als medewerker, vrijwilliger of sympathisant. We werken samen aan een betere wereld, waar eenieder toegang heeft tot voldoende voedsel en water.

In 2022 wil Solidagro verder evolueren naar een meer internationale organisatie. We willen onze medewerkers in de landenkantoren én de partnerorganisaties meer betrekken bij onze structuur en ons beleid. Op die manier hopen we sterker te kunnen inzetten op beleidsbeïnvloeding en het internationaal opbouwen en uitwisselen van kennis en expertise. We werken voortaan ook met een programmacoördinator die verantwoordelijk is voor alle programma's en de onderlinge uitwisseling en afstemming. Dit komt de kwaliteit en de resultaten ongetwijfeld ten goede!

Paul Verbeke,

Voorzitter Solidagro

Inhoud

- 4 Wat doet Solidagro?
- 5 Onze missie
- 6 Terugblik op het programma
- 8 Onze impact vergroten met beleidswerk
- 10 België
- 14 Bolivia
- 16 Burkina Faso en Mali
- 18 De Filipijnen
- 20 Senegal
- 22 Doe mee!
- 24 2021 in cijfers
- 26 Vooruitblik op het nieuwe programma

Wat doet Solidagro?

Solidagro draagt bij aan het realiseren van het wereldwijde recht op voedsel en water door de promotie van het agro-ecologische voedselsysteem. In de keten van productie tot consumptie overtuigen we in België en zes partnerlanden organisaties en individuen om over te schakelen op agro-ecologische landbouw. In partnerschap versterken we bewegingen die opkomen voor agro-ecologie en pleiten we bij overheden om een wettelijk kader te scheppen en effectief beleid te voeren dat agro-ecologie bevordert.

Agro-ecologie, wat is dat eigenlijk?

Agro-ecologie is de wetenschap van hoe landbouw en ecologie (denk aan het klimaat, maar ook aan biodiversiteit en bodemgebruik) het beste samengaan. Het versterkt positieve interacties tussen de verschillende elementen van agro-ecosystemen (planten, dieren, bomen, bodem, water) en voedselsystemen (water, hernieuwbare energie en schakels in gerelocaliseerde voedselketens). Ook economische en sociale duurzaamheid zijn sleutelbegrippen: producenten hebben recht op soevereiniteit, waardige werk- en levensomstandigheden en een eerlijke prijs.

Onze projecten

Samen met boer.inn.enorganisaties en lokale partners werken we in Bolivia, Burkina Faso, de Filipijnen, Mali en Senegal aan concrete oplossingen via:

- het ondersteunen van initiatieven zoals de aanleg van groentetuinen, waterputten, irrigatie, zaadbanken, introductie van aangepaste teelten
- het stimuleren van de oprichting van boer.inn.en-organisaties, met sterke leiders, om samen te werken aan voedselzekerheid en om politieke veranderingen af te dwingen
- het aanmoedigen van het opzetten van coöperaties zodat boer.inn.en bijvoorbeeld samen materiaal kunnen aankopen (zaden, meststoffen, machines) of de oogst verkopen
- vormingen in duurzame bemestingstechnieken, groenteteelt, gezonde voeding of het zakelijk runnen van bijvoorbeeld een coöperatieve rijstmolen

Vanuit deze ervaringen willen we bijdragen aan een grotere internationale solidariteit in België. Daarom zet Solidagro in op interculturele uitwisselingen voor jongeren, begeleiding van vrijwilligers, mobilisering in functie van agro-ecologie en het bieden van een globaler perspectief aan de Belgische netwerken die actief zijn in de agro-ecologische transitie, zoals Voedsel Anders en de Coalitie tegen Honger.

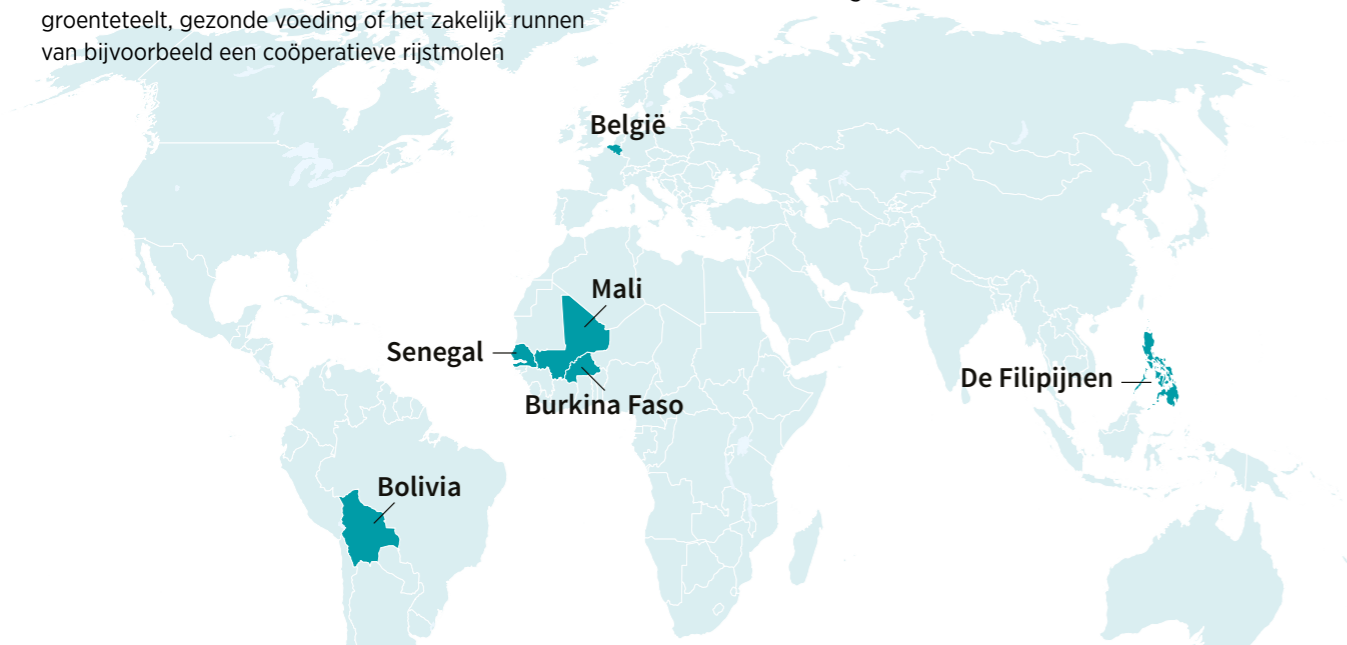

Deze foto werd genomen in het kader van de voedselverbetering en vrouwenemancipatie op het platteland van Zabré, Burkina Faso. De vrouwenbeweging Pag-La-Yiri deed de lokale uitvoering van het project. Lees meer over onze werking van 2021 in Burkina Faso op p.16-17.

Integriteit

Solidagro hecht veel belang aan een correcte dienstverlening. Daarom passen we een integriteitsbeleid toe conform de wet van de Belgische ontwikkelingssamenwerking. In juli 2020 werd de invulling van 'integriteit' in deze wet herzien, iets waar wij achter staan. De gedragscode wordt in binnen- en buitenland toegepast en werd ondertekend door alle partners, medewerkers en vrijwilligers van Solidagro. Meer info kunnen jullie nalezen op onze website: www.solidagro.be/gedragscode.

In 2021 zijn geen klachten ingediend bij het meldpunt integriteit van Solidagro.

Onze missie

Solidagro komt op voor

- Het recht op voedsel voor iedereen
- Het recht van volkeren en staten om autonoom hun voedsel- en landbouwbeleid te bepalen

Dat doen we door

Basisbewegingen en boer.inn.enorganisaties in België, Bolivia, Burkina Faso, de Filipijnen, Mali en Senegal te steunen via:

- Capaciteitsversterking van burgers, boerenorganisaties en partners:
 - Op institutioneel vlak in de administratie, het personeelsbeleid en de financiering
 - Op inhoudelijk vlak via de opvolging van de programma's, technische versterking en procesondersteuning
- Het faciliteren van uitwisseling, samenwerking en beleidsbeïnvloeding
- De verhoging en verduurzaming van de voedselproductie met het oog op economische verzelfstandiging
- Sensibilisering over de globale samenhang van de voedsel- en landbouwproblematiek
- Lobbywerk voor meer fondsen en politiek draagvlak voor internationale solidariteit

Onze manier van werken wordt gekenmerkt door

- Een geest van verbondenheid en gelijkwaardigheid
- Samenwerking gebaseerd op wederzijds respect, uitwisseling en dialoog

Bolivia

De Filipijnen

Burkina Faso

België

Mali

Senegal

Terugblik op het programma

In dit jaarverslag kijken we niet alleen terug op het voorbije jaar. 2021 was immers ook het laatste jaar van een vijfjarenprogramma met heel wat veranderingen die Solidagro verder vorm hebben gegeven. Een terugblik.

“In de partnerlanden konden we ruim 70.000 mensen direct ondersteunen.”

Pascal Van Driessche,
programmabeheerder Solidagro

Gebundelde krachten

De belangrijkste beslissing die genomen werd in aanloop naar de periode 2017-2021 was om een gemeenschappelijk programma uit te voeren met onze collega's van de Belgische ngo's Viva Salud en KIYO, die respectievelijk rond de thema's recht op gezondheid en kinderrechten werken. De samenwerking kreeg op het terrein vooral vorm in België en de Filipijnen, waar we alle drie actief zijn. Ook startten we met uitwisselingsprocessen waarbij we van elkaar leerden, zoals over kinderrechten als transversaal thema en over visies op partnerschap. Er werden gezamenlijke internationale partnerontmoetingen gehouden in België, de Filipijnen en Senegal.

De drie organisaties deelden hun expertise en denkwijze met elkaar. In een tussentijdse evaluatie in 2019 bekeken we of onze respectievelijke werkwijzen coherent waren met onze visie op veranderingsprocessen en of onze drie thema's elkaar kunnen versterken. Het antwoord op deze vragen was in het algemeen positief. Een bijzondere ervaring tijdens dit proces was het uitvoeren van “cross-country”-evaluaties, waarbij de ene organisatie een landenprogramma van de andere ging evalueren. Dat heeft geleid tot een nieuwe samenwerking in Palestina, waar Solidagro vanaf 2022 zal deelnemen aan het programma van Viva Salud.

Bredere samenwerking was er door de Gemeenschappelijke Strategische Kaders, die de Belgische overheid in 2016 invoerde. Zo'n kader groepeerde alle Belgische ngo's die in een land actief zijn en laat hen gemeenschappelijke strategieën en doelen bepalen. Deze nieuwe vorm van overleg heeft geleid tot meer kennis van elkaars werk, gezamenlijke leerprocessen en bevordering van samenwerking. Daarnaast is er nu een groter wederzijds begrip en meer afstemming tussen de Belgische actoren en de subsidiërende overheid.

Tenslotte is de samenwerking versterkt met Voedsel Anders en de Coalitie Tegen de Honger, twee Belgische netwerken voor agro-ecologie en het recht op voedsel. We ondersteunen de activiteiten en het beleidswerk van deze organisaties.

Een structurele aanpak

Misschien was de keuze voor de *rechtenbenadering* als strategische leidraad wel de meest ingrijpende evolutie die gepaard ging met de samenwerking met KIYO en Viva Salud. In tegenstelling tot een ‘snellere’ *nodenbenadering* zijn de begunstigden van het programma geen slachtoffers die hulp krijgen, maar individuen die we empoweren om hun rechten op te eisen. De aanpak is er dan ook op gericht om de doelgroepen ertoe aan te zetten hun rechten af te dwingen bij de

“Opkomen voor recht op voedsel is onlosmakelijk verbonden met de bescherming van civiele organisaties.”

Pascal Van Driessche,
programmabeheerder Solidagro

verantwoordelijken, in de eerste plaats bij de overheid. Concrete projecten dienen in zo'n aanpak vooral als hefboom voor de empowerment van de doelgroepen en als *best practice* om aan te tonen wat de mogelijke alternatieven zijn. Zo pakken we de problematiek van voedselonzekerheid structureel aan.

Om de rechtenbenadering te promoten en te verdiepen lanceerden we www.approchedroits-rechtenbenadering.be en hielden we eind 2021 met elf andere organisaties een succesvol seminarie met een honderdtal fysieke en online deelnemers.

Een moeilijke context ...

Ondanks de sterke strategische plannen blijven we afhankelijk van een veranderende context die we niet onder controle hebben en die ons dwingt om creatief te zijn en bij te sturen. Uiteraard denken we in de eerste plaats aan de macht van de agro-industrie die weinig ruimte laat voor het uitrollen van een alternatief, agro-ecologisch voedselsysteem op grote schaal. Maar er waren (en zijn) nog andere belemmeringen, zoals de klimaatveranderingen die de voedselproductie verstoren en natuurrampen met veel schade veroorzaken. Ook belemmerde de coronacrisis ons om mensen te mobiliseren voor activiteiten en om onze partners te bezoeken en zo samenwerkingen op te bouwen of te versterken.

Ook de politieke context belemmerde ons werk. In Mali en Burkina Faso nemen terreurgroepen almaar meer ruimte in en wankelen de tijdelijke overheden. In Bolivia zorgden mislukte presidentsverkiezingen voor spanningen tussen boerenorganisaties en onze partners. En in de Filipijnen blijven activisten slachtoffer van intimidatie, valse aanklachten en zelfs moord. Opkomen voor het recht op voedsel is dan ook onlosmakelijk verbonden met de bescherming van de ruimte en vrijheid van civiele organisaties om zich te organiseren en te mobiliseren.

Belangrijke stappen naar het recht op voedsel

Met een gemiddeld jaarlijks budget van zo'n 2 miljoen euro, verspreid over zes landen, hebben we mooie resultaten geboekt. In België brachten we via tientallen publieke activiteiten duizenden personen in contact met agro-ecologie, van wie een deel mee op de kar sprong als vrijwilliger. Via beleidswerk, dat sinds 2020 onze scholenwerking vervangt, oefenden we druk uit op de Vlaamse en federale overheid om het voedselbeleid agro-ecologisch te maken. In de andere interventielanden konden we ruim 70.000 mensen direct ondersteunen. Een veelvoud daarvan bereikten we indirect via capaciteitsversterking, mobilisering en beleidswerk.

In West-Afrika valt de ondersteuning op van sociale organisaties die werken rond groentetuinen, kleinveeteelt en de drinkwatervoorziening, alsook de sterke focus op de verbetering van de socio-economische positie van meisjes en vrouwen. In de Filipijnen en Bolivia werden, mede onder impuls van Solidagro, nationale netwerken opgericht voor agro-ecologie. Nog in Bolivia werd met succes wetgevend werk verricht voor de bescherming van waterbronnen. En in de Filipijnse Cordillera versterkten we de samenwerking met Provincie Oost-Vlaanderen, niet alleen rond de realisatie van het recht op voedsel, maar ook rond gezondheid en rechten van arbeiders.

Niet zonder jullie

Tenslotte een woord van dank aan alle trouwe vrijwilligers, bestuursleden, stagiairs, sympathisanten, donateurs, technische en financiële partners die het werk van Solidagro en haar lokale partners wereldwijd mogelijk maken!

Onze impact vergroten met beleidswerk

Solidagro ijvert voor een landbouw- en ontwikkelingsbeleid dat agro-ecologie structureel verankert in België en de vijf partnerlanden. In 2021 kon onze beleidsmedewerker gezien de coronacrisis, de toenemende droogte en de stijgende voedselprijzen niet anders dan stilstaan bij de tekortkomingen van ons voedselsysteem. Een systeem dat uitbuiting en marginalisering van kwetsbare boer.inn.en in stand houdt. In ons beleidswerk kiezen we resoluut voor een voedselsysteembenadering en een genderlens om het belang van agro-ecologie bij de bevoegde beleidsmakers te benadrukken.

© FIAN

Teleurstellende VN-voedseltop

De VN-voedseltop in september was het moment waarop heel wat leden van de agro-ecologische beweging wachtten. Solidagro nam deel aan de voorbereidende webinar van Thierry Kesteloot (Oxfam) en onze beleidsmedewerker Fairouz Gazdallah schreef een aantal analyses over wat zo'n voedseltop inhoudt, welke vraagstukken cruciaal zijn in beleidsprocessen en welke rol het maatschappelijk middenveld opneemt. We gebruikten onze socialemediakanalen om in te gaan op jullie vragen en bedenkingen. Vragen zoals hoe relevant zo'n voedseltop zou zijn in België en welke fora er vandaag bestaan in België om landbouw en voedselvraagstukken te bespreken, kwamen er aan bod.

Gendergelijkheid: motor voor verandering

In maart sloegen we tijdens het online festival Kiemkracht, een initiatief van Voedsel Anders en Velt, de handen in elkaar met Broederlijk Delen en een aantal ecofeministen. Het was een gouden samenwerking om het thema 'feminisme en agro-ecologie' in de kijker te zetten. We lieten onder anderen een boerin (Antoinette Simonart), een psycholoog (Ann Sterckx) en een slamdichter (Lisette Ma Neza) getuigen over het belang van gendergelijkheid als onvoorwaardelijke motor voor een ecologisch en sociaal voedselsysteem.

In het kader van de webinar schreven beleidsmedewerker Fairouz Gazdallah en Barbara Van Dyck, professor politieke agro-ecologie aan de Universiteit van Coventry, het artikel 'Gender en voedselsystemen: tussen idealisering en ontkenning' voor de denktank Oikos. Daarin staan ze stil bij de impact die het zou hebben op boerinnen in het globale Noorden en Zuiden als de ministeries van Ontwikkelingssamenwerking en Landbouw een feministische insteek hadden. Meer bepaald zoomen ze in op de tekortkomingen en stereotypes opgenomen in het Vlaamse landbouwbeleid en in de Strategienota voor de sector Landbouw en voedselzekerheid van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking. Je vindt het artikel op solidagro.be.

“Een van de uitdagingen wereldwijd blijft de strijd tegen de honger. In onze welvarende wereld sterven nog jaarlijks 9 miljoen mensen door honger en ondervoeding en Covid heeft dat cijfer nog verhoogd. Nochtans hebben we de expertise en de middelen om honger te beëindigen, met eerlijkere en duurzamere systemen.”

Joke Bosteels,
adviseur kabinet-Meryame Kitir

Vrouwen aan het woord

Via het seminarie Rechtenbenadering gingen we samen met FOS-Socialistische Solidariteit en Le monde selon les femmes dieper in op het thema van gendergelijkheid binnen de internationale solidariteit. Mensenrechtenactivisten die opkomen voor het recht op voedsel en arbeidsrechten krijgen dagelijks te maken met gendergerelateerd geweld. Naast het begeleiden van slachtoffers moeten ze al te vaak zelf geweld ondergaan ten gevolge van hun engagement. We interviewden feministen in sociale bewegingen en vakbonden. Tijdens deze sessie gaven Magali Verdier (begeleider van huishoudelijk personeel zonder papieren) en Marie Caraj (expert mensenrechtenverdedigers) ons handvaten om de emancipatiestrijd verder te zetten ondanks de hardnekkige obstakels.

Vragen durven stellen

Om van de teleurstellende resultaten van de VN-voedseltop een keerpunt en reflectiemoment te maken, werkten we mee aan een colloquium van de Coalitie tegen de Honger. We nodigden experts uit zoals Michael Fakhri (speciaal rapporteur van de VN voor het Recht op Voedsel), Chantal Clément (coördinator IPES-Food) en Joke Bosteels (adviseur van het kabinet van Meryame Kitir, minister van Ontwikkelingssamenwerking) om ons een globale stand van zaken te geven over de uitdagingen van de toekomst. Onze beleidsmedewerker modereerde een gesprek tussen Lorena Villareal, *community builder* van onze Filipijnse partner PNFSP en Abdoulmoumouni Illo, directeur van CADEV (Caritas in Niger) met als hamvraag: kunnen duurzame voedselsystemen een antwoord bieden op politieke instabiliteit en het wereldwijde fenomeen van plattelandsvlucht?

“Agro-ecologie is een zeer duurzame vorm van landbouw. (...) Het voordeel is dat je de landbouwer autonoom maakt en hem de middelen geeft om zijn bedrijf verder uit te bouwen met alles wat in de buurt voorhanden is. Dat is belangrijk om mensen zelfredzaam te maken. Ook in ontwikkelingslanden, waar de weersomstandigheden soms extreem zijn, is het van belang de boeren meer weerbaar te maken. Ik zal op internationale fora de stem van de agro-ecologie mee ondersteunen.”

minister van Ontwikkelingssamenwerking Meryame Kitir

Alles is politiek

Samenwerking op vlak van beleid gebeurde niet enkel via conferenties. Samen met de Coalitie tegen de Honger nodigden we minister Meryame Kitir uit om te praten over de voordelen van agro-ecologie om duurzame voedselsystemen te bouwen in de partnerlanden van de Belgische internationale solidariteit. De minister staat achter onze missie en de steun van beleidsmakers is essentieel om een agro-ecologische transitie te bereiken.

Boek op komst!

We dragen bij Solidagro verder bij aan denktanks en gezamenlijke acties met partners maar doen ook aan collectief schrijven. In 2021 schreven we samen met leden van Voedsel Anders een aantal hoofdstukken voor een boek over de toekomst van landbouw in Vlaanderen. We belichtten er de impact van de Vlaamse landbouw op kleinschalige boeren in het globale Zuiden. Het boek zal in het najaar van 2022 verschijnen.

België

2021 was een jaar van hoop, ontgoocheling en er opnieuw tegenaan gaan. In de eerste jaarhelft gingen de activiteiten voornamelijk digitaal door, maar daarna was er eindelijk ruimte voor verbinding en konden we samen met de Landbouwbrigades het veld op. Onze bewegers van Solidagro Beweegt verzamelden samen kilometers en geraakten uiteindelijk helemaal in Bolivia. In het najaar moesten we weer schakelen. Gelukkig hadden we telkens een plan B achter de hand, zoals een online versie van Defend the Defenders, met een symbolische actie in Sint-Niklaas.

Tijd voor debat

Met publieksactiviteiten engageren we burgers door hen te informeren over mondiale ongelijkheden en door telkens een verband te leggen tussen het lokale en het globale. Zo konden geïnteresseerde burgers in februari een online debat bijwonen van boer.inn.en in het Waasland. We werkten daarvoor samen met onder andere Boerenforum, Wervel en Voedselteams. De interesse in de korte keten steeg opmerkelijk door de coronacrisis, maar ook thema's zoals een eerlijk inkomen en de prijs van voedsel kwamen aan bod.

De kracht van vrouwen

Van februari tot midden april vond voor het eerst het publieksfestival Kiemkracht van Velt en Voedsel Anders plaats. Solidagro was medeorganisator en moderator van de webinar 'De kracht van vrouwen: feminisme en agro-ecologie'. Verschillende vrouwen kwamen aan het woord en toonden aan hoe (eco) feminisme en agro-ecologie belangrijke raakvlakken hebben en hoe vrouwelijke initiatieven een belangrijke troef zijn op weg naar een ecologisch en sociaal landbouwmodel. Door het online format was er de mogelijkheid om internationale sprekers uit te nodigen en hadden we een groot bereik van zo'n 300 deelnemers.

Eerlijk lunchen

Ook Picknick Plein Public, een picknick voor scholen en organisaties die we sinds 2018 organiseren met enkele Sint-Niklase partners, richtten we dit jaar anders in. De deelnemers – dit jaar ook met bedrijven – konden hun (h)eerlijke lunch ophalen en kregen een code om online onze documentaire *Dry Paradise* (2019) te bekijken. De film geeft een goed beeld van het belang van agro-ecologie in Senegal en de impact van de projecten van Solidagro op de lokale gemeenschappen.

Al kijkend leren

In september sloten we aan bij Food.Film.Fest van Voedsel Anders. Samen met tal van lokale partners in Sint-Niklaas toonden we op 15 september de documentaire *Food for Change* (2013) in Museumtheater Zwijgershoek. Food for Change toont op hoopvolle manier de alternatieve voedselmodellen die gunstig zijn voor de planeet, de natuur en onze gezondheid.

Na de vertoning gaf onze beleidsmedewerker Fairouz Gazdallah uitleg over eerlijke handel en korte ketens. In een 'engagementenmarkt' gaven de deelnemende organisaties uitleg over hun werking en maakten ze aanwezigen warm voor vrijwilligerswerk en lokaal geproduceerde voedselpakketten, zoals die van Pomona, Boeren en Buren en Voedselteams.

Op 30 september volgde een tweede vertoning van *Food for Change* in het kader van Food.Film.Fest, ditmaal voor de studenten van de Odisee hogeschool in Sint-Niklaas. Aansluitend debatteerden we over de aankomende VN-voedseltop, het Vlaamse voedselbeleid en de rol van eerlijke handel in een duurzaam voedselsysteem. Het werd een boeiende avond waarbij er boeiende discussies ontstonden tussen met de studenten en docenten.

BURGERS LEREN BOEREN TIJDENS DE MEEWERKDAGEN

Samen met FIAN en Wervel organiseerden we vanuit de Landbouwbrigades in 2021 een vijftiental meewerkdagen. In januari en februari deden we meewerkdagen bij het coöperatieve boslandbouwbedrijf Pomona in Sint-Gillis-Waas. Daar werkten we een voedselbos af, een interessant samenspel tussen tuin en bos. Verder waren er meewerkdagen op IJshoeve De Boey in Sint-Gillis-Waas en bioboerderij Kempengoud in Essen.

In juni 2021 vond een meewerkdag plaats bij tuinbouwbedrijf Kleibeek in Sint-Gillis-Waas. Er werd samen gemaaid, geschoffeld, geoogst en geplant. Liselot Tack deed mee: "Ik ben recent verhuisd naar Sint-Niklaas en had interesse om een groentepakket te bestellen bij de Kleibeek. Door een dagje te gaan helpen heb ik de werking van de boerderij leren kennen en heb ik ontdekt dat het een heel mooi bedrijf is dat met veel liefde wordt gerund. Ze hebben er zeker een nieuwe klant bij!"

Nieuw: de Landbouwbrigades

Als collectief sta je sterker om systeemveranderingen te bereiken dan als individu. Door collectieve acties aan te reiken, willen we geëngageerde burgers de kracht van de groep laten voelen en hen begeleiden in hun engagement of bij de organisatie van eigen acties.

Daarom lanceerden we samen met FIAN en Wervel de Landbouwbrigades, een netwerk rond boer.inn.en en burgers in Vlaanderen dat ijvert voor een agro-ecologisch landbouwsysteem. Op het actieplatform Landbouwbrigades.be kunnen boer.inn.en aan burgers vragen om hulp of engagement en kunnen burgers zich op hun beurt aanmelden om te helpen. Om te starten organiseerden we zelf meewerkdagen bij boer.inn.en in Sint-Niklaas en het Waasland, maar op termijn zal het netwerk zichzelf onderhouden.

ACTION FOR HUMAN RIGHTS
DEFEND 10/12
THE DEFENDERS

Sint-Niklaas
 18h50 - Stationsplein
 20h00 - Filmvoorstelling Paterskerk

www.stopthekillings.be

Defend the Defenders

Ter gelegenheid van de Internationale Dag van de Mensenrechten organiseerden we op 10 december 2021 met andere middenveldorganisaties Defend the Defenders. Met deze actie zetten we de verdedigers van mensenrechten wereldwijd in de kijker. Zij worden al te vaak tot stilzwijgen verplicht. Als symbolische actie gaven we samen met een brede coalitie van Sint-Niklase organisaties de standbeelden in de stad een luidspreker om mee 'de verdedigers te verdedigen'.

Solidagro Beweegt

Voor de tweede keer organiseerden onze ambassadeurs Solidagro Beweegt, een actie ontstaan toen tijdens coronajaar 2020 de gezamenlijke Ballonloop niet kon plaatsvinden. Tijdens Solidagro Beweegt 2021 zamelden bewegers online geld in voor hun eigen bewegingsacties, of het nu ging om fietsen, wandelen, joggen of een andere vorm van beweging. Zo haalden ze in totaal 4128 euro op!

De lancering van het evenement gebeurde tijdens een gezellige zomerbar op het Koklenberghof te Sint-Niklaas. Het doel was om kilometers te verzamelen door te bewegen om zo een virtueel bezoek te brengen aan onze partners in Bolivia. Zo zetten we ook de partners van Solidagro in de kijker via sociale media.

“Het was hartverwarmend hoe groot het engagement was ondanks de moeilijke coronaperiode. 4128 keer bedankt aan alle bewegers en hun sponsors!”

Gerben Vanhoute,
 educatief medewerker Solidagro

Ook in 2022 kijken we uit naar de acties waarmee ambassadeurs agro-ecologie en het werk van Solidagro in het licht zetten. Heb je zelf een wervend idee om een actie te organiseren of wil je meehelpen tijdens de organisatie van de Ballonloop of andere evenementen? We hebben voor elk profiel wel iets om te doen. Contacteer onze educatief medewerker Gerben via gerben.vanhoute@solidagro.be.

Jong en agro-ecologisch

Solidagro steunt de vrijwilligersorganisatie Dwagulu Dekkente, die uitwisselingstrajecten organiseert voor jongeren in België, Burkina Faso en Senegal. In 2021 kreeg de uitwisseling een andere vorm: jongeren gingen elk in hun eigen land een week lang logeren op een agro-ecologische boerderij – in België was dat op het Livinushof in Knokke. De drie deelnemersgroepen (in België zes deelnemers, in de twee partnerlanden elk een tiental) gingen tijdens de week online in gesprek met elkaar.

Dwagulu Dekkente verzorgde in augustus 2021 ook voor de tweede keer de inleefweek Crossing Borders in samenwerking met het Rode Kruis Opvangcentrum Sint-Niklaas. Een gemengde groep van middelbareschoolstudenten en jongeren uit het opvangcentrum verbleef in en rondom Sint-Niklaas, zoals bij de ecologische tuin van Pomona in Melsele, waar de groep meehielp op het veld.

Online gespreksavond met boer.inn.en uit het Waasland

Dankzij de coronacrisis gingen meer mensen op zoek naar lokale boer.inn.en om bij hen producten te kopen of zich in te schrijven voor groenten- en fruitpakketten. Hoewel boer.inn.en cruciaal zijn voor ons voedselsysteem, horen we hen niet vaak in het publieke debat.

Wij brachten daar eind februari verandering in met onder andere Boerenforum en Voedselteams: samen deden we een gespreksavond met boer.inn.en uit het Waasland. De lokale experts debatteerden over verschillende landbouwstijlen, een eerlijk inkomen, de kracht van de korte keten en duurzame voeding. Samen met Stad Sint-Niklaas blikten we ook kort vooruit op het ontwikkelen van een lokale voedselstrategie. Zo'n 85 mensen volgden het online gesprek. De deelnemers kregen de tijd om vragen te stellen, met interessante discussies tot gevolg.

Om trots op te zijn

Tijdens het programma 2017-2021 namen we afscheid van de scholenwerking en investeerden we meer in bewegings- en beleidswerk:

- * Als deel van het bewegingswerk organiseerden we met de Landbouwbrigades meewerkdagen waarmee we zo'n honderd geëngageerde burgers bereikten.
- * Door onze inzet op beleidswerk, de meest structurele aanpak om het recht op voedsel te garanderen, bereikten we met open brieven, beleidsdialogen en parlementaire vragen volksvertegenwoordigers en ministers die zich willen engageren voor agro-ecologie.

Meer weten over het afgelopen programma?
 Lees de terugblik op p. 6-7.

Bolivia

Bolivia bleef niet gespaard van Covid-19, wat ons werk en dat van onze lokale partners tot een grote uitdaging maakte. Ondanks de sanitaire crisis gingen de plaatselijke verkiezingen door, waarna de nieuwe gemeentelijke overheden zich installeerden en onze partners nieuwe samenwerkingsverbanden konden starten. De partners slaagden er daarnaast in om het vertrouwen van bepaalde boerenorganisaties terug te winnen na de mislukte presidentsverkiezingen van 2019 en konden zo het programma 2017-2021 alsnog afronden met mooie resultaten.

Integraal waterbeheer in Pasorapa

De voorbije jaren lag de focus van onze werking in Bolivia meer en meer op een basisvoorwaarde voor het ontwikkelen van agro-ecologische landbouw: de toegang tot irrigatiewater. Onder de noemer 'integraal waterbeheer' investeren we in twintig dorpen in de bescherming van waterbronnen en de aanleg van irrigatiesystemen. We moedigen samen met onze lokale partners lokale overheden aan om gelijkaardige investeringen te doen in andere dorpen en om het recht op water te verankeren en te realiseren via wetgeving. Dit doen we onder andere in de gemeente Pasorapa.

In twee afgelegen dorpen van die gemeente, Trigales en Toyota Baja, werden met en voor dertig gezinnen systemen aangelegd voor irrigatie en drinkwater. De infiltratiegebieden die water leveren aan die systemen zijn beschermd met enerzijds omheiningen zodat de natuurlijke vegetatie kan terugkomen en toenemen, en anderzijds door de aanleg van infiltratiegeulen op steilere gedeeltes. De partners bouwden in samenwerking met de dorpen twee watertanks, samen goed voor een capaciteit van 110.000 liter, om het water op te vangen. De dorpen doen ook aan herbebossing van deze kwetsbare gebieden met een inheemse boomsoort.

Om het onderhoud van de installaties, de verdere bescherming van de bronnen en het gebruik van het water te reglementen, richtte het dorp een watercomité op waarvan onze partner AGRECOL de leden opleidde.

“Met de aanleg van het watersysteem zijn we niet meer zo wanhopig om water in de droge periode. We hebben nu een grotere watertank waaruit geen water weglekt, we hoeven nu dus minder streng te rantsoeneren. Wanneer we toch tekort aan water hebben, kunnen we de watertank laten aanvullen door middel van vrachtwagens die water distribueren, zodat we voldoende hebben voor drinkwater, irrigatie en ons vee.”

Edil Cabello
(president watercomité Trigales)

Parallel aan deze concrete realisaties hebben we een flinke vooruitgang geboekt in de ontwikkeling van overheidsbeleid rond duurzaam waterbeheer. In maart 2021 keurde de gemeentelijke overheid van Pasorapa de 'Gemeentelijke strategie voor integraal waterbeheer 2021-2030' goed. Deze strategie, die door de goedkeuring een wettelijke status kreeg, zal in belangrijke mate het waterbeleid van de lokale overheid richting geven en zal dienen als basis voor de financiering en uitvoering van waterprojecten. De irrigatieprojecten in Trigales en Toyota Baja zullen dus niet alleen in deze twee dorpen zorgen voor meer en beter waterbeheer, ze zijn ook een concreet model dat andere dorpen, in Pasorapa en daarbuiten, kunnen overnemen.

Top over voedselsystemen

Sinds 2019 ondersteunt Solidagro na de oprichting van de Boliviaanse Agro-ecologische Beweging (Movimiento Agro-ecológico Boliviano of MAB) ook de versterking ervan. Het netwerk telt nu meer dan veertig leden uit verschillende sectoren van de civiele maatschappij en werkt aan beleidsbeïnvloeding tot op nationaal niveau.

“De voedselsystemen van boer.inn.en en inheemse bevolkingsgroepen worden gemarginaliseerd door het beleid. De MAB-agenda stapt af van de beperkte visie die alleen productie centraal stelt in voedselsystemen. De agenda omvat meer actoren, zoals consumenten, stadslandbouwers en tussenhandelaars en de onderlinge relaties tussen deze actoren.”

María Julia Jiménez,
lid van de MAB-coördinatie.

In 2021 lag de focus van de werking, net zoals in de Filipijnen, op de VN-top over voedselsystemen. Meer bepaald wou de MAB de standpunten van de Boliviaanse overheid tijdens de top beïnvloeden. De MAB mobiliseerde een duizendtal deelnemers (burgercollectieven, producentenorganisaties, ngo's en andere), voor veertien sectorale en territoriale dialogen over voedselsystemen. Ze kwamen tot een nationale agenda voor de agro-ecologische transitie van voedselsystemen, een document dat de MAB aan het Boliviaanse ministerie van Buitenlandse Zaken presenteerde. Hoewel het ministerie contact opnam met de MAB over de inhoud van het document, is het niet duidelijk of dat het regeringsstandpunt beïnvloed heeft.

De nationale agenda benadrukt het belang van voedselsoevereiniteit: het recht om je eigen voedselsysteem vorm te geven zonder druk van buitenlandse en industriële belangen. De versterking van lokale productie en consumptie is daarvoor belangrijk. Daarnaast stelt het document dat agro-industrie niet naast agro-ecologie kan bestaan en dat overheden dus voor een volwaardig agro-ecologisch voedselsysteem moeten kiezen. Tenslotte vraagt de MAB om een onafhankelijk orgaan met vertegenwoordigers uit verschillende sectoren dat toeziet op het voedselbeleid van de Boliviaanse overheid.

Afscheid van twee partners

Het einde van een programmaperiode betekent in sommige gevallen ook het einde van partnerschappen door nieuwe plannen en strategieën. In ons Bolivia-programma maken we vanaf 2022 ruimte voor een versterking van de MAB en voor meer verbinding met consumenten in urbane gebieden en met jongeren. Om dat te kunnen realiseren hebben we afscheid genomen van AYNISUYU en INCCA, twee partners die vooral actief zijn in afgelegen berggebieden, waar Solidagro in de toekomst minder in zal investeren. We kijken met trots en respect terug op de samenwerking met de collega's van deze twee partners.

Om trots op te zijn

Van de resultaten van het programma 2017-2021 pikken we er hier twee uit:

Eind 2021 hadden vier gemeenten van de regio waar het programma werkt, beleidsvoorstellen goedgekeurd en verankerd in wetgeving, vooral rond waterbeheer, maar ook rond voedselzekerheid en schoolontbijt. Daarnaast werden twee beleidsvoorstellen op hoger departementaal niveau goedgekeurd in het kader van de algemene ontwikkeling van de regio.

Eind 2021 waren 59 projectvoorstellen van de basisorganisaties goedgekeurd en uitgevoerd (waarvan vijftien van de vrouwenorganisaties). Deze projecten waren gericht op diversificatie van de voedselproductie, micro-irrigatie en de ondersteuning van producentenorganisaties van vrouwen. 2.500 gezinnen plukten daarvan de vruchten.

Meer weten over het afgelopen programma?
Lees de terugblik op p. 6-7.

Burkina Faso / Mali

Gezien de verder degraderende politiek-economische context in 2021 was het doorzettingsvermogen van onze lokale partners en het landenkantoor in de Burkinese hoofdstad Ouagadougou (dat ook het programma in Mali opvolgt) bewonderenswaardig. Zij geven de moed niet op en blijven opkomen voor het recht op voedsel en op water voor de rurale bevolking. Wij bleven hen steunen in 2021, onder meer dankzij nieuwe samenwerkingen in Burkina Faso, met Eurofins Foundation en met CO2Logic. In Mali groeide de samenwerking met de Belgische vzw Kanaga via onze gezamenlijke Malinese partner GAAS.

Militairen aan de macht

De politieke chaos in Mali en Burkina Faso zet zich verder. De onstabiele situatie is nog altijd het gevolg van de reeds tien jaar durende aanwezigheid van islamitische groeperingen met banden met Al Qaeda en Islamitische Staat, die de bevolking teisteren en regio's letterlijk leeg doen lopen. De cijfers van de aantallen interne vluchtelingen lopen in de miljoenen.

Vorig jaar rapporteerden we over de staatsgreep op 18 augustus 2020 in Mali. In mei 2021 grepen militairen opnieuw in omdat ze niet akkoord gingen met de beslissingen van de interimregering. President Bah Ndaw en eerste minister Moctar Ouane van de interimregering werden opzij gezet. Om het terrorisme te bestrijden heeft de militaire juntaleider, generaal Assimi Goïta, Russische huurlingen van de Wagnergroep ingeschakeld. Het optreden van deze privé-militie in andere Afrikaanse landen voorspelt weinig goeds op het vlak van mensenrechten. Burkina Faso kent, jammer genoeg, een gelijkaardige ontwikkeling.

Deze situatie maakt de internationale gemeenschap, waaronder de CEDEAO (West-Afrikaanse Economische Unie), ongerust. Ze veroordeelt uiteraard de staatsgrepen. De militairen wordt gevraagd om de overgangperiode naar verkiezingen en een burgerregering kort te houden. Een pakket economische sancties werd opgelegd aan Mali, aan Burkina Faso voorlopig nog niet.

“De vlotte samenwerking tussen Solidagro en Kanaga zorgde ervoor dat we onze coöperatieve groentetuin van 1 hectare konden uitbreiden naar 4 hectare, waardoor voldoende vrouwen de gelegenheid kregen om zich te engageren.”

Nouhoum Coulibaly,
directeur van GAAS-Mali

Samenwerking met Kanaga vzw in Mali versterkt

De Mechelse vzw Kanaga werkt al jaren samen met onze partner GAAS-Mali in de regio's Bandiagara en Ségou. In 2020 sloegen we de handen in elkaar voor een eerste gezamenlijk project in de regio Ségou, gevolgd door een tweede in 2021. Kanaga ontving daarvoor fondsen van de Stichting Elisabeth & Amélie, wij van DGD. Zo kon GAAS-Mali in 2021, samen met de vrouwencoöperatie Djiguiya in de gemeente Konobougou, een groentetuin van 4 hectare realiseren waar er oorspronkelijk maar middelen voor 1 hectare voorzien waren.

In deze projecten begeleidde een landbouwkundige van GAAS-Mali de vrouwengroepen om agro-ecologisch te produceren in hun moestuin. Onze landenvoortwoordiger Alain Traoré ging samen met de medewerkers van GAAS-Mali regelmatig ter plaatse. Voor Kanaga is het bijna onmogelijk om nog naar Mali te reizen. De opvolging door Solidagro is voor hen een belangrijke ondersteuning om zich blijvend te engageren voor het land.

In de regio Koulikoro werken GAAS-Mali, Kanaga en Solidagro samen in de gemeente Siby, waarheen Dogon-vluchtelingen vanuit het plateau van Bandiagara in de regio Mopti gevlucht zijn. GAAS-Mali heeft haar zetel in Bandiagara. In 2021 vulden we onze structurele werking in Mali aan met meer humanitaire hulp, zoals de uitbreiding van de drinkwater- en sanitaire voorzieningen in Siby om voor de snel aangroeiende bevolking deze basisrechten te garanderen.

Minder CO2, meer empowerment

Eurofins Foundation financiert wereldwijd projecten rond milieubescherming, voeding en gezondheidszorg. In 2021 ontving Solidagro 16.000 euro, die de vrouwenbeweging Pag-La-Yiri in Zabré (regio Centre-Est) inzette voor de verbetering van voeding bij 700 gezinnen. Pag-La-Yiri versterkte dat resultaat met leiderschapstrainingen voor vrouwen en sensibilisering over het betrekken van vrouwen in het sociale en politieke leven. De concrete verbetering van de voedingssituatie is een goede aanleiding om te werken rond vrouwenrechten, want vrouwen produceren het grootste deel van het voedsel dat op tafel komt.

CATHERINE KANTIONO GETUIGT

Mevrouw Catherine Kantiono woont in het dorp Kaoncé van de gemeente Nandiala en is lid van de vrouwencoöperatie Songtaaba. Nandiala hoort bij de interventiezone van onze lokale partner AMUS in de regio Centre-Ouest van Burkina Faso. Mevrouw Kantiono getuigt over de waarde van uitwisselingsbezoeken tussen gelijken om nieuwe praktijken onder de knie te krijgen:

“In 2020 hebben we voor het eerst geprobeerd om groenten te telen tijdens het regenseizoen. Traditioneel doen we dat enkel tijdens het droge seizoen: de planten zijn dan minder gevoelig aan ziekten en we hebben meer tijd dan in het regenseizoen, wanneer er veel werk is aan andere teelten. Ondanks de begeleiding door AMUS slaagden we er in het regenseizoen niet in om gezonde kiemplantjes op te kweken. Samen met AMUS en Solidagro beslisten we om de praktijk beter te leren kennen via een uitwisselingsbezoek van drie dagen bij de vrouwencoöperatie in Ladré (een groep met technische ervaring begeleid door onze lokale partner APEDR, red.). De vrouwen leerden ons hoe we bijzondere zorg moeten dragen voor de kweekbedden, als waren het onze baby's. Ze moeten beschermd worden tegen felle wind, zware regenval en insecten. Terug in Kaoncé paktten we het anders aan. We gebruiken nu muggengaas als bescherming van de kweekbedden en voegen compost toe op de juiste moment. Nu slagen we er wel in om tijdens het regenseizoen zowel ajuin als tomaten te telen en dat levert ons een aardig inkomen op.”

Daarnaast zijn we in januari met de klimaatadviseur CO2Logic en onze lokale partner APEDR een programma gestart om 12.000 gezinnen in de provincie Passoré te mobiliseren om verbeterde kookvuren te maken. Eind 2021 hebben al 5.200 gezinnen zo'n vuur met plaatselijke materialen gebouwd. Een verbeterd kookvuur doet het verbruik van hout met 60% dalen. Er worden zo minder bomen gekapt en een gezin spaart per week verschillende werkuren of het geld voor de aankoop van hout uit. Verder dalen long- en oogaandoeningen met 90% door de vermindering van de rookontwikkeling in de keuken. De emissiereductie van koolstofdioxide die hiermee gepaard gaat, rapporteren we aan de stichting Gold Standard, die op basis daarvan het programma financiert.

Om trots op te zijn

Van de resultaten van het programma 2017-2021 pikten we er hier twee uit:

De diversiteit van de maaltijden verbeterde bij 7.500 gezinnen in Burkina Faso. Dat houden we bij aan de hand van het aantal voedingsgroepen die een gezin in zijn maaltijden van één dag verwerkt. Dit aantal steeg van 4,6 naar 6,4 op een totaal van 12 voedingsgroepen. De voedingsgroepen waar het programma op inzette en die nu meer geconsumeerd worden, zijn groenten, fruit, eieren en in mindere mate vlees.

Het aantal basisgroepen dat nu invloed uitoefent op politieke beslissingen nam toe. In Burkina Faso en Mali werkten we met 46 basisgroepen. Daarvan waren slechts de helft politiek actief begin 2017. Eind 2021 was dat 80%. Deze boerenorganisaties mengen zich nu in de debatten over de ontwikkelingsplannen die gemeenten opmaken en ze volgen op of beslissingen uitgevoerd worden.

Meer weten over het afgelopen programma? Lees de terugblik op p. 6-7.

De Filipijnen

De Filipijnen was bij de laatste landen ter wereld om zijn beperkingen na de coronacrisis te versoepelen. Daardoor was het in 2021 nog altijd moeilijk voor de partners om de gemeenschappen te bezoeken en op te volgen. Medewerkers van partners bleven soms voor langere tijd in de gemeenschappen wonen om die beperking te overstijgen. Ook campagnes voor beleidsveranderingen leden onder de restricties. De digitalisering van dergelijke campagnes werd opgedreven, met succes, maar dit kon de kracht en impact van publieke mobilisaties niet altijd vervangen. Desondanks slaagden de partners erin de doelstellingen van het programma te bereiken.

Angst voor Marcos

Naast de gezondheidscrisis duurde ook de repressie van activisten voort. Daarbij vielen geregeld doden. Mensenrechtenorganisaties, de Verenigde Naties en de Europese Unie spreken meer en meer hun verontwaardiging uit. De uitslag van de presidents- en parlementsverkiezingen van 2022 speelt daarin een grote rol: wanneer Ferdinand Marcos Jr. – zoon van de ex-president en dictator – wint, wordt de ruimte voor de civiele maatschappij en vrije pers in de komende jaren een nog grotere bezorgdheid. We betuigen ons respect voor de burgers die blijven opkomen voor hun rechten.

Top over voedselsystemen

Toch was er wel degelijk ruimte voor actie. De belangrijkste activiteit van 2021 was wellicht de organisatie van de National People's Food Systems Summit (NPFSS), een alternatief voor de Voedseltop van de Verenigde Naties die sterk beïnvloed wordt door de agro-industrie. Het netwerk Agroecology X en de ngo van boeren en wetenschappers MASIPAG, partners van Solidagro, organiseerden de top in de loop van meerdere maanden.

In de eerste jaarhelft hielden Agroecology X en MASIPAG zeven thematische workshops over aspecten van voedselsystemen: visserij, kleinveeteelt, rijst, verwerking, industriële landbouw, landarbeid, consumenten en inheemse rechten. Elke workshop eindigde met specifieke aanbevelingen voor beleidsveranderingen op nationaal en internationaal vlak.

“Naast het waterleidingsysteem zijn we gestart met het irrigatiesysteem van CDPC. Door het gebrek aan water konden we vroeger slechts een keer per jaar palay (ongepelde rijst) oogsten. Onze palayproductie is nu enorm verbeterd, net als het leven van de hele gemeenschap. Het heeft de inheemse cultuur van ‘angkas’ of samenwerking versterkt. De mensen boden aan om het irrigatiesysteem te bouwen zonder vergoeding omdat ze wisten dat we opofferingen moesten maken om het project te voltooien.”

Een lid van de boerenorganisatie in Pinukpuk, begunstigde van het programma van Solidagro en CDPC

In september 2021 vond dan, verspreid over vier dagen, de alternatieve top plaats. Een van de kandidaten voor het vice-presidentschap, Kiko Pangilinan, en verschillende Filipijnse senatoren betuigden hun steun voor de top.

De twee eerste dagen presenteerden we goede praktijken van agro-ecologie. De twee laatste dagen, fysiek, werden de algemene resoluties besproken en goedgekeurd. De resoluties omvatten acht eisen: een einde aan de liberalisering en buitenlandse overheersing van de voedselsystemen, een doorgedreven landhervorming, rechtvaardige prijzen en lonen voor boeren en landarbeiders, versterking van de landbouw en ontwikkeling van de industrie op het platteland, subsidies voor boeren, noodhulp bij rampen, democratische rechten, participatief onderzoek en ontwikkeling.

Deze resoluties werden na de top onder andere voorgelegd aan de Global People's Summit on Food Systems georganiseerd door de People's Coalition on Food Sovereignty, een internationaal netwerk van boerenorganisaties en ngo's.

CC BY 2.0 Arian Zwegers

Focus op de Cordillera

De Cordillera is een bergachtige streek waar veel inheemse gemeenschappen leven. Door het langdurig partnerschap met de Provincie Oost-Vlaanderen en de lokale partner CDPC, blijft de werking in de noordelijke Cordillera-regio de meest uitgebreide binnen het Filipijnenprogramma van Solidagro. We geven hieraan in dit jaarverslag dan ook graag wat extra aandacht.

De werking omvat niet enkel activiteiten rond het recht op voedsel. Een belangrijk deel van het programma heeft als thema recht op gezondheid. Zo werden lokale basisgezondheidszorgprogramma's opgericht, deden medische studenten een inleefstage in afgelegen gebieden en werd een medische praktijk in de hoofdstad Baguio ondersteund. In het kader van de coronacrisis voerden CDPC en Chestcore, een lokale ngo die werkt rond gezondheid, bewustmakingscampagnes. Ook verdeelden ze beschermingsmateriaal en organiseerden ze kleinschalige projecten voor informele arbeiders die hun inkomstenbron, bijvoorbeeld straatverkoop, zagen opdrogen. Een ander deel van het programma focust op de versterking van vakbonden in vooral mijnbouwbedrijven.

Maar uiteraard blijft recht op voedsel de hoofddoelstelling van dit programma. Naast het verhogen van de voedselzekerheid en de toegang tot water bij een tiental geselecteerde gemeenschappen, ondersteunden we de werking van de agro-ecologische demonstratieboerderij in het dorp Lacnog in de provincie Kalinga. De boer.inn.en telen er verschillende rijstvariëteiten, die vervolgens in verschillende gemeenschappen in hoog en laag gebied getest worden. CDPC legde ook fruitboomgaarden en groentetuinen aan in de dorpen en dreef de productie van biologische mest op.

Afscheid van moedige partners

Het einde van de programmacycclus 2017-2021 betekende jammer genoeg ook het einde van de samenwerking met onze twee lokale partnerorganisaties in de Mindanao-regio, ALCADDEV en MISFI. Deze regio, waar de inheemse Lumad-gemeenschappen voor hun rechten strijden, is een van de meest gemilitariseerde van de Filipijnen en het was de voorbije jaren moeilijk om er afgelegen gemeenschappen duurzaam te ondersteunen. In de toekomst zullen we in deze regio in meer toegankelijke gebieden werken, onder andere via modelboerderijen waar de doelgroepen van de afgelegen gemeenschappen ook welkom blijven.

Om trots op te zijn

Van de resultaten van het programma 2017-2021 pikken we er hier een belangrijke mijlpaal uit:

Eind 2021 steunden veertig nationale beleidsmakers (senatoren en volksvertegenwoordigers) de agro-ecologische transitie door bijvoorbeeld een wetsvoorstel in te dienen of campagnes van partners actief te ondersteunen. Een paar voorbeelden:

- Senator De Lima eiste een parlementaire onderzoekscommissie over de impact van de liberalisering van de rijsthandel.
- Verschillende volksvertegenwoordigers ondersteunden de campagne tegen de commercialisering van genetisch gemanipuleerde rijst (Golden Rice).
- Senator Pangilinan gaf een boodschap ter ondersteuning van de National People's Food Systems Summit.

Meer weten over het afgelopen programma?
Lees de terugblik op p. 6-7.

Senegal

Half 2021 kon het Senegalese verenigingsleven stilaan opnieuw ademen en konden landbouwers elkaar weer ontmoeten voor uitwisselingen over agro-ecologische technieken. De manifestatie '72 uur voor drinkbaar water, hygiëne en sanitatie' trok een groot publiek. Ook de samenwerking met de gemeentelijke technische diensten, essentieel voor de duurzame aanpak van ons programma, kon opnieuw doorgaan. Overleg tussen het Senegalese landenkantoor van Solidagro en programmaverantwoordelijken van de lokale partners vond nog regelmatig digitaal plaats.

Meer investeren in agro-ecologie

Meryame Kitir, minister van Ontwikkelingssamenwerking en grootstedelijk beleid, bracht eind oktober een werkbezoek aan Senegal. Ze deed dat in het kader van het Belgische klimaatprogramma voor de Sahelregio, het zwaar getroffen overgangsgedebied tussen de noordelijke Saharawoestijn en de zuidelijke Soedanese savanne van Soedan. Tijdens haar bezoek bezocht de minister projecten rond duurzaamheid, zoals herbebossing en afvalverwerking, maar ook lokale ecosystemen zoals mangroves en het biosfeerreservaat van Sine Saloum.

Het bezoek werd georganiseerd in samenwerking met de Belgische ambassade, het kabinet van de minister, Enabel en alle Belgische ngo's actief in Senegal. De Belgische ngo's werken reeds jaren samen binnen het Globaal Strategisch Kader dat de Belgische regering in 2016 voor ontwikkelingssamenwerking uittekende. Hierdoor kennen we elkaars werking goed, wat hielp om een boeiend programma samen te stellen voor dit bezoek.

Ook Solidagro stelde haar werking voor. Onze landenvertegenwoordiger Doudou Diallo en terreinmedewerkers van partners CNCR en ELS presenteerden in onze interventieregio Toubacouta de strategieën en doelstellingen van ons landbouwprogramma. Mevrouw Ndeye Khady Diop, voorzitter van de vrouwenvereniging van Toubacouta, vertelde over de centrale

“Ik kies ervoor om te investeren in het klimaat. De middelen voor internationale klimaatactie liggen nu 70% hoger dan tijdens de vorige legislatuur. Dat is nodig, want de klimaatverandering stopt niet aan de grens. Er is maar één manier om de klimaatcrisis aan te pakken. En dat is samen. En wel nu.”

Minister Meryame Kitir

rol van de vrouw binnen het gezin, de gemeenschap en de landbouw. Vrouwen zijn de drijvende kracht achter de transitie naar duurzame landbouw en milieubescherming. Ze getuigde over de vele uitdagingen waarmee vrouwen dagelijks geconfronteerd worden, zoals het gebrek aan landbouwgrond en de moeilijke toegang tot irrigatiewater.

Het bezoek van onze minister van Ontwikkelingssamenwerking aan Toubacouta was motiverend, omdat ze aangaf resoluut te willen inzetten op agro-ecologische landbouw binnen de internationale samenwerking.

Nieuw partnerschap met twee lokale organisaties

In 2021 bereidden we het nieuwe vijfjarenprogramma voor, dat zal lopen van 2022 tot 2027. In deze fase leerden we twee lokale organisaties kennen met een gelijkaardige missie, visie en strategie. Met het oog op een eventuele samenwerking keken we naar hun institutionele, administratief-financiële en operationele werking. De twee organisaties werden opgenomen in de conceptnota van het nieuwe programma en zo goedgekeurd door het bestuur van Solidagro. Met veel trots stellen we onze nieuwe partners voor:

“We bedanken minister Kitir voor de morele en financiële steun aan de regio, omdat ze de lokale vrouwen ondersteunt in hun economische en sociale ontwikkeling en ervoor zorgt dat de vrouwen een sterkere positie kunnen innemen in hun gezin en in de maatschappij.”

Lid van de vrouwenvereniging van Toubacouta

ANPDI (Association Nationale des Programmes de Développement Intégré) werd in 2003 opgericht in de regio Fatick (gelegen in het westen aan de kust) en heeft er in de loop der jaren expertise opgebouwd in de ondersteuning en begeleiding van boerenorganisaties, de ondersteuning van lokale overheden via een territoriale aanpak, de oprichting en ondersteuning van schoolkantines en het commercialiseren van agro-ecologische producten. Deze lange aanwezigheid geeft ANPDI een lokale verankering en erkenning bij lokale autoriteiten, technische overheidsdiensten en onderwijsinspecties, wat ons programma ten goede zal komen.

Caritas-Kaolack, lokale afdeling van Caritas Internationaal, blijft actief in de gemeente Keur Saloum Diané, waar het al jaren werkt, en de gemeenten Niore Alassane Tall en Keur Samba Gueye. De ngo zal voor onze samenwerking gebruik maken van haar ervaring in agro-ecologie, alfabetisering, afvalbeheer, haar kennis van waterbeheer op het platteland en de ondersteuning van boerenorganisaties om het nieuwe vijfjarenprogramma tot een succes te maken.

Om trots op te zijn

Van de resultaten van het programma 2017-2021 pikken we er hier twee uit:

- Samen met onze Belgische partners KIYO en Viva Salud zijn we vertrokken van de *rechtenbenadering*, waarbij de universele mensenrechten het vertrekpunt vormen voor alle acties. Dit in tegenstelling tot een *nodenbenadering*, waarin het bieden van een snelle oplossing voor een individuele nood voorop staat. Aan het einde van het programma stellen we vast dat de rechtenbenadering algemeen aanvaard is en door de partners wordt toegepast, wat leidt tot duurzame veranderingen.
- De watercomités in de interventiedorpen hebben onder begeleiding van de lokale partners honderd waterputten voor drinkwater verbeterd en beschermd. Bij de start van het programma in 2017 was het merendeel van de putten voor drinkwater vervuild, van bovenaf of via insijpelend grondwater. Dat had grote gevolgen voor de gezondheid van alle gebruikers en vooral van jonge kinderen die lijden aan diarree en uitdroging. Een muur rond de waterput verhindert de passage van vee en een deksel op de waterput vermijdt vervuiling van bovenaf.

Meer weten over het afgelopen programma? Lees de terugblik op p. 6-7.

Doe mee!

Transparantie is belangrijk voor ons, dus geven we mee dat Solidagro 87% van haar inkomsten haalt uit subsidies. Die worden echter pas toegekend als er ook een significant deel van 13% aan eigen inkomsten binnenstroomt. En daarvoor hebben we jouw hulp nodig! Je kan ons steunen op veel verschillende manieren.

Villa Pace

Het ziet er naar uit dat we in 2022 tijdens het eerste weekend van september opnieuw kunnen genieten van een volwaardig stadsfestival. Je zal Solidagro terugvinden op de Wereldmarkt waar we onze najaarscampagne zullen aftrappen, waarvoor we zoveel mogelijk 'Klimaathelden' rondom ons willen verzamelen. Daarnaast roepen we dit jaar opnieuw op om massaal deel te nemen aan de Ballonloop en zo Solidagro te steunen. Ten slotte hopen we dit jaar opnieuw herbruikbare bekertjes in te zamelen op het Castrohof.

"Ik steun met veel overtuiging Solidagro omdat ze als lokale organisatie wereldwijde uitdagingen aangaan. Daarbij vind ik vooral de empowerment van benadeelde landbouwers waardevol."

Bruno Peeters,
donateur

Ballonloop

De voorbije zomer bewogen twintig bewegers voor Solidagro Beweegt. Ze zamelden maar liefst 4.564 euro in van 104 donateurs. Petje af voor onze sporters én onze schenkers!

Na twee 'corona-edities' van Solidagro Beweegt komt er in 2022 een eind aan de campagne. We gaan terug naar het format dat jullie allemaal kennen en roepen op om massaal mee te lopen met het Solidagro-team op de Ballonloop. Meer nieuws volgt snel op solidagro.be en onze sociale media.

Het plezier van geven

Hoe leuk is het om een cadeau te geven aan iemand? Via Goodgift.be kan je voor je vrienden en familie cadeaubonnen bestellen met een positieve impact op de wereld. Door een Goodgift te kopen sla je twee vliegen in één klap: je doet de persoon die de bon ontvangt een plezier, maar ook het goede doel en iedereen die zich daarvoor inzet. Op de website bestel je het cadeaudoosje, waarna de ontvanger zelf een favoriet goed doel kan kiezen. En Solidagro staat mee in de lijst! Nog vragen? Mail naar info@solidagro.be.

Word vrijwilliger

Solidagro kan steunen op haar vrijwilligers en ambassadeurs. Wil jij meewerken aan onze najaarscampagne of heb je andere talenten die je wil inzetten, zoals redactie- of vertaalwerk? Neem dan zeker contact op met Gerben via gerben.vanhoute@solidagro.be en word vrijwilliger.

"Ik heb de werking van Solidagro beter leren kennen door hen te helpen als vrijwilliger. Door van dichtbij en op een persoonlijke manier over hun projecten te horen, heb ik meer dan bij andere grotere organisaties het gevoel te weten waar mijn giften goed voor zijn."

Wout De Meester,
donateur

Volg onze projecten

We tonen wat we doen met jouw giften via Facebook, Instagram en de website, en natuurlijk het jaarverslag. Op www.solidagro.be kan je je bovendien inschrijven voor onze maandelijkse e-nieuwsbrief. Mis je informatie of heb je suggesties? Laat het weten aan Charlotte via charlotte.timmermans@solidagro.be.

Organiseer je eigen actie

We zetten graag onze schouders onder jouw solidariteitsactie. Een wafelenbak, veiling of sponsortocht? Alle beetjes helpen! Zowel giften aan onze projecten, aan specifieke partnerlanden of aan de algemene werking zijn heel welkom. Heb je graag ondersteuning? Bel of mail ons en we helpen je op weg.

Doe een gift

Met een gift help je boerenfamilies een heel eind vooruit. Stort een bijdrage op BE19 0012 1876 7412 of via de doneerknop op onze website. Vanaf 40 euro op jaarbasis ontvang je een fiscaal attest en kan je tot 45% terugkrijgen van de belastingen.

Word vaste donateur

Je kan je gift spreiden met een doorlopende opdracht. Voor 5 euro per maand schenk je 60 euro aan Solidagro en krijg je 27 euro terug van de belastingen. Zo kost deze gift je slechts 2,75 euro per maand.

Alle info over financiële bijdragen vind je op solidagro.be/nl/doe-mee/steun

2021 in cijfers

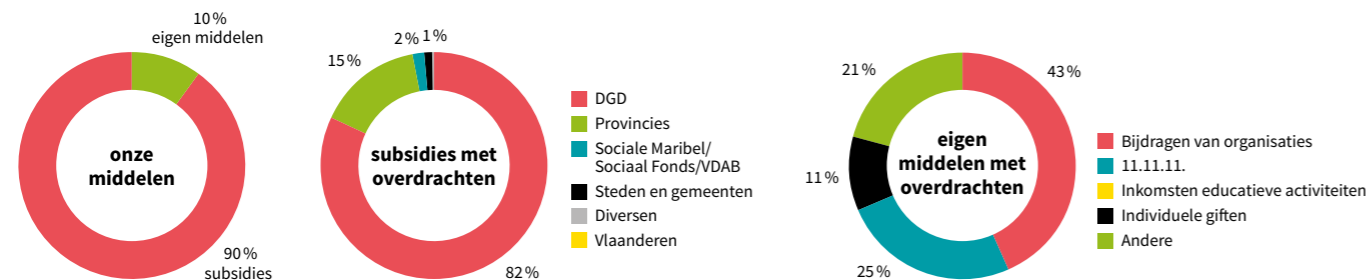
De operationele inkomsten van 2021 liggen hoger dan in 2020, een moeilijk jaar dat niet de verwachtingen haalde als gevolg van Covid-19. De subsidiëeringskanalen blijven stabiel, met als grootste subsidiënten/partners het Directoraat Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD) en Provincie Oost-Vlaanderen. Het boekjaar sluit af met een winst van 1.470,29 euro, een goed resultaat in lijn met de verwachtingen.

De operationele inkomsten

90% van de inkomsten is afkomstig van subsidies. Die 90% bestaat hoofdzakelijk (voor 82%) uit federale middelen van het Directoraat Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD) en uit middelen van de Provincie Oost-Vlaanderen (15%). De provincie steunt voornamelijk ontwikkelingsprojecten in de Cordillera-regio in de Filipijnen met een jaarlijks budget van 250.000 euro.

De eigen middelen vullen de overige 10% in: het gaat voornamelijk om bijdragen van stichtingen, organisaties en individuele donateurs, en inkomsten uit activiteiten en verhuur. 70% van de eigen middelen komt uit bijdragen van organisaties (inclusief 11.11.11), die zo op een structurele manier een deel van de programma's in de partnerlanden steunen.

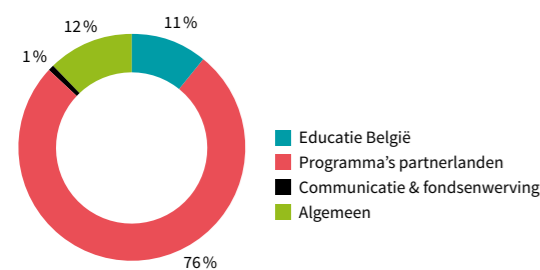
OPERATIONELE INKOMSTEN	2021	2020
SUBSIDIES	2.277.272,36	1.884.090,09
DGD	1.261.570,81	1.666.451,40
Provincies	321.110,22	277.500,00
Sociale Maribel/Sociaal Fonds/VDAB	41.858,68	40.376,68
Steden en gemeenten	24.083,57	29.020,33
Diverse	1.456,93	0,00
Overdracht projectsaldo volgend boekjaar	-6.899,86	-634.092,01
Projectsaldo vorig boekjaar	634.092,01	504.833,69
EIGEN MIDDELEN	254.442,91	275.263,27
Bijdragen van organisaties	113.221,18	168.481,83
11.11.11.	64.054,31	52.065,35
Inkomsten educatieve activiteiten	190,00	226,48
Individuele giften	27.307,19	27.092,89
Inkomsten diversen	51.812,96	53.193,49
Inkomsten evenementen	552,00	618,50
Fondsenwerving	0,00	103,50
Overdracht vorig boekjaar	57.726,97	31.208,20
Overdracht naar volgend boekjaar	-60.421,70	-57.726,97
TOTAAL	2.531.715,27	2.159.353,37

De bestemming van het geld

87% van de operationele kosten van Solidagro betreft kosten voor de programma's in partnerlanden en kosten voor de educatieve programma's in België. 13% van de totale kosten gaat naar de algemene administratie, communicatie en fondsenwerving.

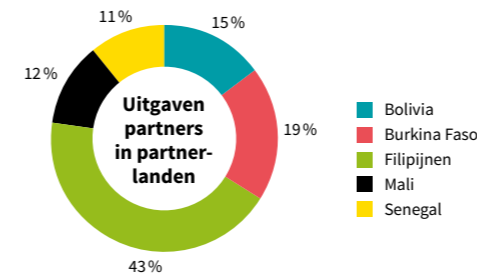
Een opvallende stijging is te zien bij het beheer van de programma's in de partnerlanden, veroorzaakt door de evaluatie van het voorbije DGD-programma 2017-2021 en de opmaak van het nieuwe voor 2022-2026.

OPERATIONELE KOSTEN	2021	2020
EDUCATIE BELGIË	286.064,37	211.441,10
Werkingskosten educatie	46.947,59	28.141,58
Personeel	239.116,79	183.299,52
PROGRAMMA'S PARTNERLANDEN	1.910.651,53	1.627.977,54
Kosten in België voor programma's partnerlanden	11.063,67	9.424,20
Beheer programma's partnerlanden	65.301,39	19.237,86
Lokaal personeel en coöperanten	158.840,68	151.394,91
Personeel België	193.861,44	164.155,60
Uitgaven partners programma's partnerlanden	1.481.584,35	1.283.764,96
COMMUNICATIE & FONDSWerving	37.490,55	20.388,91
Fondsenwerving	8.942,83	8.959,89
Tijdschrift, website en andere	8.549,80	933,60
Personeel	19.997,92	10.495,42
ALGEMEEN	294.884,37	296.203,93
Algemene werkingskosten	63.296,15	61.995,49
Afschrijvingen gebouwen, IT ea	44.309,04	44.309,04
Personeel	187.279,18	189.899,40
TOTAAL	2.529.090,82	2.156.011,48

Naar welke partnerlanden gaat het geld?

42% van de middelen gaat naar 3 landen in West-Afrika (Burkina Faso 19%, Mali 12% en Senegal 11%), 43% gaat naar de Filipijnen en 15% naar Bolivia.

UITGAVEN PARTNERS IN PARTNERLANDEN	2021	2020
Bolivia	221.059,03	151.618,22
Burkina Faso	282.771,66	276.418,64
Filipijnen	642.927,79	406.511,81
Mali	174.780,04	236.296,81
Senegal	160.045,83	212.919,48
TOTAAL	1.481.584,35	1.283.764,96

Het resultaat

Het bedrijfsresultaat of het operationeel resultaat bedraagt 2.624,44 euro. Samen met het financieel en het uitzonderlijk resultaat sluiten we het jaar af met een positief saldo van 1.470,29 euro, dat we toevoegen aan de reserves voor sociaal passief.

HET RESULTAAT	2021	2020
Bedrijfsresultaat	2.624,44	3.341,89
Financieel resultaat	-1.154,15	-1.946,83
Uitzonderlijk resultaat	0,00	-12,57
TOTAAL	1.470,29	1.382,49
Toevoeging/onttrekking reserves	1.470,29	1.382,49
Overgedragen resultaat	0,00	0,00
TOTAAL	0,00	0,00

De balans

Het balanstotaal daalt met 339.631 euro, hoofdzakelijk door het afsluiten van het DGD-programma 2017-2021. Bij de activa zien we die daling vooral bij de vorderingen op korte termijn (173.460 euro) en de liquide middelen (117.474 euro), wat de passiva betreft is de belangrijkste verandering een daling in over te dragen/terug te betalen subsidies met 350.075 euro.

De terug te betalen subsidie voor het DGD-programma 2017-2021 bedraagt 257.634 euro, de uitvoeringsgraad van het programma bedraagt 97,11%, goed ondanks moeilijkheden in de uitvoering.

ACTIVA	2021	2020	PASSIVA	2021	2020
VASTE ACTIVA	467.399,40	514.795,38	EIGEN VERMOGEN	330.141,07	328.670,78
Immateriële vaste activa	2.904,00	5.808,00	Fondsen van de vereniging	28.118,54	28.118,54
Materiële vaste activa	462.954,14	507.263,18	Bestemde Fondsen	297.968,25	296.497,96
Gebouwen	461.247,88	504.411,39	Fonds projecten	136.677,30	136.677,30
Installaties, uitrusting	0,00	292,40	Sociaal Passief	161.290,95	159.820,66
Machines	0,00	0,00	Overgedragen winst (verlies)	4.054,28	4.054,28
Informatica	0,00	0,00	SCHULDEN	838.553,27	1.179.654,91
Meubilair en kantoor materieel	0,00	0,00	Schulden op meer dan 1 jaar	204.566,15	236.199,28
Overige materiële vaste activa	1.706,26	2.559,39	Kredieten Gebouwen	204.566,15	236.199,28
Financiële vaste activa	1.541,26	1.724,20	Schulden op ten hoogste 1 jaar	560.902,87	901.456,10
Borgtochten en vooruitbetalingen	1.541,26	1.724,20	Kredieten gebouwen	31.625,90	31.362,71
VLOTTENDE ACTIVA	701.294,94	993.530,31	Handelsschulden	52.001,71	50.508,09
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	82.545,79	256.005,84	Belastingen, bezoldigingen, sociale lasten	62.874,34	63.173,45
Handelsvorderingen	30.329,13	33.276,92	Terug te betalen subsidies	283.008,42	18.774,74
Te ontvangen subsidies	6.443,72	6.282,83	Over te dragen subsidies	23.192,30	637.500,84
Diverse vorderingen	45.772,94	216.446,09	Eigen bijdragen volgend boekjaar	60.421,70	57.726,97
Liquide middelen	588.512,23	705.986,33	Diverse schulden	47.778,50	42.409,30
Overlopende rekeningen	30.236,92	31.538,14	Overlopende rekeningen	73.084,25	41.999,53
TOTAAL ACTIVA	1.168.694,34	1.508.325,69	TOTAAL PASSIVA	1.168.694,34	1.508.325,69

Vooruitblik

Nieuw programma 2022-2026 gaat van start

Vanaf januari 2022 starten we een nieuw programma met drie Belgische partners: FIAN, Quinoa en Viva Salud. Dit is het grootste programma binnen onze werking, waarvoor we de meeste fondsen ontvangen van de Belgische overheid. FIAN is een internationale organisatie met een tweetalige tak in België die net als ons focust op het recht op voedsel, Quinoa doet aan sensibilisering over internationale solidariteit en Viva Salud werkt rond gezondheidszorg in vier partnerlanden.

Het kloppend hart van ons programma blijft agro-ecologie en het recht op voedsel. We blijven ijveren voor een ander voedselsysteem waar duurzaamheid, eerlijkheid en internationale solidariteit centraal staan. Om agro-ecologie als alternatief model verder uit te werken, gaan we steeds meer nationale en internationale samenwerkingen aan en verlenen we steun aan actoren die onder moeilijke omstandigheden het agro-ecologische model toepassen.

Word klimaatheld in onze najaarscampagne!

Met een nieuwe najaarscampagne rond klimaathelden dichtbij en ver weg zullen we bewijzen dat agro-ecologie wel degelijk werkt als alternatief voor industriële landbouw. We verspreiden de boodschap van hoop en zetten kleine en grote helden in de kijker die zich via agro-ecologie inzetten voor het klimaat.

©Rawpixel

Het eindpunt van de campagne wordt de VN-klimaatop (COP27) van november 2022. Die is een uitgelezen kans voor Afrikaanse staten, die nu al de effecten van klimaatverandering voelen, om agro-ecologie op de agenda te plaatsen. We dragen hieraan bij door de best werkende acties (ook wel *best practices* of goede praktijken) uit onze interventielanden te verzamelen om te verspreiden en door steun te zoeken bij beleidsmakers in België en de partnerlanden.

Focus op beleidswerk

Vanuit praktijkervaring op het terrein ondersteunen we beleidsprocessen in de partnerlanden en willen we wegen op het Belgische beleid rond internationale samenwerking, landbouw en voeding. We doen dit door lobbywerk in en kennisuitwisseling met de netwerken Coalitie Tegen de Honger, Voedsel Anders Vlaanderen, Agro-ecology In Action en de Adviesraad Gender en Ontwikkeling (ARGO).

In 2022 zullen we werken met drie beleidsthema's gekozen door onze internationale medewerkers:

• Gender en agro-ecologie

Solidagro werkt in de partnerlanden vooral in rurale gebieden, waar de bevolking steeds meer vervrouwelijkt omdat mannen naar de steden trekken. Toch krijgen vrouwen geen gelijke toegang tot grond, irrigatiewater en andere cruciale productiemiddelen. De afgelopen jaren ontwikkelden we hierrond activiteiten waarvan we in 2022 de resultaten willen verspreiden als inspiratie voor andere gemeenschappen. Dat kan door lobbywerk bij ARGO, de Coalitie Tegen de Honger en Voedsel Anders Vlaanderen. Om ons genderbeleid te onderbouwen, vertrekken we van onderzoek van Solidagro en professor Barbara van Dyck en sluiten we aan bij de werkgroep Feminisme van Agro-ecology In Action.

• Klimaatverandering

De VN-klimaatop van 2021 deed weinig rond het huidige voedselsysteem, hoewel een derde van de broeikasgassen daarvan afkomstig is. Omwille van de langere droogteperiodes en de verwoestijning van landbouwgronden heerst er in onze partnerlanden een *sense of urgency* over de klimaatverandering. We willen onze successen op het terrein documenteren en verspreiden via een gloednieuwe jaarlijkse campagne, maar ook in activiteiten rond de VN-klimaatop van november 2022 en met een artikel over de relatie tussen klimaatverandering, klimaatrechtvaardigheid en de kracht van agro-ecologie.

• Voedselsoevereiniteit

Internationaal werkt Solidagro al jaren samen met boer.inn.enorganisaties zodat zij informatie over en inspraak in het voedselbeleid krijgen. Dat kan door de oprichting van regionale en lokale netwerken, maar ook door capaciteitsopbouw en de sensibilisering van producenten en consumenten over noodzakelijke transitie in het voedselsysteem. Via het netwerk Voedsel Anders Vlaanderen zullen we in 2022 onderzoeken welke paden we kunnen ontwikkelen via de Vlaamse voedselstrategie.

Partners van Solidagro

BELGIË

Lokale partners:

Broederlijk Delen
Dwagulu Dekkente
Energiecoach Sint-Niklase scholen
Fian België
MOS Oost-Vlaanderen
Ngo-federatie
Odisee hogeschool
Oxfam-Wereldwinkels Sint-Niklaas
Rode Kruis opvangcentrum Sint-Niklaas
Stad Sint-Niklaas
VLOS
Welzijnszorg
Wervel
11.11.11

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Provincie Oost-Vlaanderen
Stad Sint-Niklaas

BOLIVIA

Lokale partners:

Aynisyuyu
Fundación Agrecol Andes (Agregol)
Instituto de Capacitación Campesina (INCCA)
Financiële partners:
Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Fonds BVLA (via de Koning Boudewijnstichting)
Fonds Elisabeth & Amélie (via de Koning Boudewijnstichting)
Gemeente Destelbergen
Stichting Antoon Spinoy
Provincie Oost-Vlaanderen
11.11.11

BURKINA FASO

Lokale partners:

Association les Mains Unies du Sahel (AMUS)
Association pour la Promotion de l'Agriculture (APAD)
Association pour la Protection de l'Environnement et le Développement Rural (APEDR)
Association Song Koaadba (ASK)
Association Pag-La-Yiri (PLY)
Financiële partners:
Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Eurofins Foundation
11.11.11

FILIPIJNEN

Lokale partners:

Alternative Learning Center for Agricultural and Livelihood Development (ALCADEV)
Center for Development Programs in the Cordillera (CDPC)
Climate Change Network for Community-based Initiatives (CCNCI)
MASIPAG
Mindanao Interfaith Services Foundation (MISFI)
Philippine Network of Food Security Programmes (PNFSP)
Financiële partners:
Action Solidarité Tiers Monde (ASTM)
Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Provincie Oost-Vlaanderen
Stichting Ronoylion
11.11.11

MALI

Lokale partners:

Association Recherche Action Femmes et Développement (ARAFD)
Groupe d'Animation et Actions au Sahel - Mali (GAAS-Mali)
Financiële partners:
Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Stichting Elisabeth en Amélie (via de Koning Boudewijnstichting)
WaterAid
11.11.11

SENEGAL

Lokale partners:

Département du Développement Communautaire de l'Eglise Luthérienne du Sénégal (ELS)
Conseil National de Concertation et de Coopération des Ruraux (CNCR)
Financiële partners:
Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Stichting Elisabeth en Amélie (via de Koning Boudewijnstichting)
11.11.11

Het team van Solidagro in mei 2022 (in alfabetische volgorde)

Alain Traoré

Landenvertegenwoordiger Burkina Faso en Mali

Annie Ouedraogo

Financieel en administratief medewerker Burkina Faso en Mali

Charlotte Timmermans

Communicatiemedewerker

Doudou Diallo

Landenvertegenwoordiger Senegal

Fairouz Gazdallah

Beleidsmedewerker

Frank De Ryck

Medewerker fondsenwerving en gebouw

Geraldine Mabbe

Programmaverantwoordelijke België

Gerben Van Houte

Educatief medewerker

Ina Weyers

Financieel medewerker boekhouding en audit

Jaap Op de Coul

Landenvertegenwoordiger Bolivia

Jan Mertens

Financieel en administratief coördinator

Kathy Bernaerts

Programmacoördinator DGD-programma Fian/Quinoa/Solidagro/Viva Salud

Lien Verstraete

Programmabeheerder Senegal

Luis Carlos Aguilar

Programmabeheerder Bolivia

Nafissetou Ouedraogo

Programmabeheerder Burkina Faso

Rebekka Eschauzier

Educatief medewerker

Pascal Van Driessche

Programmacoördinator en programmabeheerder Bolivia en Filipijnen

Tim De Roeck

Directeur

Wim Vereecken

Programmabeheerder Burkina Faso en Mali

Bestuur in 2021

Bart Meylemans (voorzitter tot 30 juni 2021)

Els Cant

Leo Foubert

Lieven Bauwens

Marc Peeters

Philip De Klerck

Paul Verbeke (voorzitter vanaf 1 juli 2021)

Steven Meeus

Colofon

Hoofd- en eindredactie: Charlotte Timmermans

Medewerkers: Bart Van Gasse, Elisa Keustermans, Fairouz Gazdallah, Geraldine Mabbe, Gerben Van Houte, Jan Mertens, Lien Verstraete, Pascal Van Driessche, Tim De Roeck en Wim Vereecken

Fotografie: Always Hungry, Bearfoot Visuals, Sanne Derks, Niels Coppes, Coen Wubbels, Marco Van Wesemael e.a.

Vormgeving: Gunther Fobe

Special thanks to: Bart Van Gasse

De ngo Solidagro zet haar schouders onder het recht op voedsel en water voor iedereen.

Daarvoor werken we nauw samen met organisaties in België, Bolivia, Burkina Faso, de Filipijnen, Mali en Senegal. Samen met hen werken we aan structurele, duurzame oplossingen zoals investeringen in irrigatiesystemen, rijstmolens en moestuinen, maar ook vormingen en gemeenschapsversterking. Jouw steun als donateur of vrijwilliger is daarbij meer dan welkom.

Recht op voedsel wereldwijd BE19 0012 1876 7412

Blijf op de hoogte!

Schrijf je in voor de maandelijkse nieuwsbrief op solidagro.be
of volg ons op sociale media:

 facebook.com/ngosolidagro instagram.com/solidagro_ngo

Welkom bij de Landbouwbrigades!

Tussen 2000 en 2017 daalde het aantal landbouwbedrijven in Vlaanderen met 43%. De Landbouwbrigades, een initiatief van Solidagro, Wervel en FIAN Belgium, is een netwerk van geëngageerde burgers die de boerenlandbouw ondersteunen. Ontdek waar je eten vandaan komt en trek het veld op tijdens een van de meewerkdagen!

Bezoek www.landbouwbrigades.be.

Ontvang je dit jaarverslag vanaf volgend jaar liever digitaal dan gedrukt? Duid jouw voorkeuren aan via www.solidagro.be/profiel.

Solidagro vzw
Mercatorstraat 81, 9100 Sint-Niklaas - 03/777 20 15
info@solidagro.be - www.solidagro.be